

[Kjeld Olesen]

sit til, at flest muligt deltager. Det er ikke mindst i EF, vi skal bekæmpe den økonomiske krise og arbejdsløsheden, og det er i EF-samarbejdet, mulighederne ligger for at styrke kontrollen med de multinationale selskaber. Vi vil gå ind i arbejdet som modstandere af en overstatslig udvikling af EF i retning af en egentlig unionsdannelse.

EF-samarbejdet har ikke været uden problemer. Det gælder landbrug, det gælder fiskeri, valuta og andre områder. Disse vanskeligheder er i sig selv et kraftigt argument mod de påstande, der går på, at vi har den politiske union lige om hjørnet. Tag fiskeriet, der er et meget aktuelt problem. Storbritannien forsøger at sejle deres egen sø og har truffet ensidige foranstaltninger med sperlingkassen. Hvordan ville vi have haft blot nogenlunde rimelige chancer for at varetage vore interesser uden medlemskabet af EF? Nu har vi et juridisk grundlag for at kunne lægge pres på Storbritannien, et pres, der yderligere styrkes ved, at alle øvrige otte medlemslande er enige. Vi må så håbe, at det fører frem til den forventet enighed på det møde, der skal finde sted den 4.-5. december.

Når vi taler om ændrede samarbejdsformer i Europa, nye medlemmer, så vil jeg da ikke undlade at nævne, at der også må ligge en opgave i, at vi i Europarådet ikke får en opsplitning imellem de medlemmer, der tilhører EF, og de medlemmer, der står udenfor.

Vor positive holdning til at udvide EF med de tre sydeuropæiske lande stiller krav til os på anden måde, nemlig med hensyn til det nordiske samarbejde. Et af argumenterne hos dem, der er betænkelige ved en udvidelse, er bl. a. frygten for, at tyngden i EF flyttes sydpå. Fraskrive synspunktet enhver rimelighed kan man ikke. Ikke blot af hensyn til de nordiske lande, men også af hensyn til os selv skal vi i den udstrækning, det er muligt, udbygge det nordiske samarbejde. I forvejen deltager f. eks. Norge og Sverige i vid udstrækning i et samarbejde med EF. Norge er med i det såkaldte slangesamarbejde inden for valutaområdet, og Sverige deltager i en række arrangementer og har en ikke ringe fordel af ordninger, der er truffet i EF. Men alligevel skal vi ikke underkende, at der i de andre nordiske lande kan ligge et psykologisk problem, fordi vi som det eneste nordiske land er medlem af EF. Hvis denne psy-

kologiske barriere, stor eller lille, eksisterer, må den overvindes. Gennem vor deltagelse i de nordiske institutioner og med vort engagement skal vi vise, at vi i videst mulig udstrækning ønsker at give dette samarbejde et reelt indhold. Det er f. eks. sket ved afstemninger i FN, at Danmark ikke har kunnet følge EF-landene, men har fundet sammen med de andre nordiske lande gennem konsultationerne.

Jeg er glad for, at udenrigsministeren har medtaget FN's særlige samling om nedrustning. Der eksisterer et voksende misforhold mellem statsmandstaler om fred og den vanvittige oprustning, som finder sted i alle verdensdele. Det er jo en realitet, at mange af denne verdens økonomiske og sociale problemer ville se anderledes ud, hvis disse store milliardbeløb blev anvendt på at udligne uretfærdighederne. Det har at gøre med, at supermagterne i stigende grad har udstrakt deres interessesfære til den tredje verden. Det er kun glædeligt, og også naturligt, at Danmark i FN har spillet en aktiv rolle i denne sag. Resolutioner alene gør det ikke, men vi kommer ikke nogen vegne, hvis man ikke først og fremmest gennem FN søger at råbe verden op og dermed skabe erkendelse af det uholdbare i at fortsætte den nuværende udvikling.

Oprustning – våben – er symptomer. Bagved ligger årsagerne, nemlig de politiske spændinger. Militær afspænding kan kun følge i kølvandet af en politisk afspænding. Det gælder således Det mellemste Østen. Der er kort afstand fra den glade optimisme til den noget urovarslende afventningens periode, som vi i disse dage er inde i. Denne tid er ikke til at dømme ret eller uret. Al logik fortæller os, at kommet så langt må det ganske simpelt bære igennem til endelige resultater. Det fortjener Israel med alt, hvad det har været igennem, og det fortjener Ægypten, som ikke bør stå alene i den store sociale og økonomiske opbygning, der ligger og venter.

Sammenhæng mellem politisk og militær spænding kender vi også i vor egen nærhed, om end betydelig mere neddæmpet. Udenrigsministeren peger på den udvidelse og modernisering af de konventionelle styrker, der har fundet sted inden for Warszawapagten. Jeg er ganske enig i, at det er et spørgsmål, som vi ikke på nogen måde skal negligere. Vi